

ମାଧ୍ୟମିକ

ଉତ୍କଳପୁର ଗା.ନା.ପ.ସ.ବି.

IV

1923

12-10-19

ଗଠିତରାଜ୍ୟ

ଉଚ୍ଚ + ମଧ୍ୟ

445

ମାଧ୍ୟମିକ — ଶାସ୍ତ୍ରୀ — ଶାସ୍ତ୍ରୀ.

ମାଧ୍ୟମିକ : ୨-୦

୧୧୦୦୪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈ-સંગ્રહ
૧૧૦૦૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાઈ- વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૦૦૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધી તરંગીણ

વિષય ૬૪૬૮ : ૨૦૪૨, ૩૪૬

બુલબુલકા ગાના.

સતી મંજરી— રાગ—ગઝલ—કબાલી.

સુબહા જન્નતસે તેરા, શ્યામ બે આરામ રહા,
તડપા પરવાના તો કયા, સમાકો આરામ રહા,
મુઝકો આના હી પડા, તેરી મદદકો બુલબુલ,
જય તેરે વારતે દાના, ન રહા દામ રહા,
મેં ચેહી સમજા ચા કે, કલબુગમેં કોઈ બકત નહીં,
તેરી બકિતસે ચે સમજા, કે મેરા નામ રહા,

બતહરી— રાગ—લાવણી.

દેખા નહીં કહું સાર જગતમેં, દેખા નહીં કહું સાર,
મોહ બીસે મત લપટો ચારો, દેખા નહીં કહુ સાર,
ચોઢ ચોકડી રાજ મીસે, પન ત્રણાકા નહીં પાર,
ભોગ ભોગતે ઈંદ્ર અપસરા, તુષ્ટી નહિ લગાર (૨)—જગતમેં.
શુકા રંગ રૂપમેં ભુલી, કીડા કરત મમાર;
રૂપ વીર્ય બલ નાશ હુવા તય, નહીં હે અપની નાર (૨)—જગતમેં.
પ્યારી મેરી જાની પીંગલા, હુય રહા એક તાર;
તોપી હીયા કૃત્તની રાની, અધ્યાપાલકું ચાર, (૨)—જગતમેં.
અદ્ય બખતકા ચેહી તમાશા, દુખ હે અપરંપાર,
બેશક ઇસકા ત્યાગ કરે તુમ, ફેર પૂરતાના ચાર (૨)—જગતમેં.
એહી બરથરી નાર બરસે, ભુલી હુવા ખુવાર;
એહી બેખસે જગત શીખ હઈ, નવ હુમે સંસાર;
નવ હુમે સંસાર—જગતમેં દેખા નહીં કહુ સાર.

સરસ્વતી જાન—રાગ કળ્યાણી (અરે જાને વાલે !)

અરે જાને વાલે, જરા આંચલ હટા દેના;
 તુઝે અપની જવાનીકી, કસમ સુરત દિખા દેના !
 કીસીકા ઝાંખનાં ઐયાર, ઝાંખકર ચિલમન ગીરા દેના,
 હમારા દેખના ઐયાર, દેખકર આંસુ બહા દેના,
 કહેંગી સારી દુનિયા હાય ! ઝાલિમ કયા તરિકા હય;
 કે અપને ચાહને વાલેકે, જુઠા આસરા દેના !
 કના કે બાદબી લેને, ન દેગા ચયન યે ઝાલિમ;
 યે દિલકે વારને છોટીસી, એક તુરખત બના દેના.
 જો પૂછે તુજસે કાલિદ, મેરે દિલકી ખાના બરઆદિ,
 હયેલી પર ઝરાસી ખાકે, રખના ઐયાર હડા દેના !

રાજ-લિલક— રાગ-ગઝલ-ઉસ્તાદી.

મેરે સૈયાં યે બલજૈયાં રે, દેખો મય બાલકુંવારી,
 રસકી બરી નાહિ આંખીબા મીલાવો, જીગરકે જખમ કરૈયારે (૨)—મેરે.
 મર ચુકે હમ ઐયાર ન મારો, હમરી લાજ રખૈયારે—મેરે.

વિર અલેમ-ચુ—

ગઝલ

મોહે પીકી ડગરીયા બતાદો સખી, બાટ તકત મેંતો હાર ગઝ;
 બડે ભોર ગયે પરસોં રજુમે, હો રાજ બયે મોહે દર્શનમેં;
 નહી નૈન મેં નોંદ ન કલ મનમેં, ભલ બેંકે બિઠાયે પ્રિરહનમેં
 પર મેરે લમાકે ઉડાદો સખી—મોહે પીકી
 બિન નીરકે મીન જીયેગી નહીં, બિન પીયકે તીય રહેગી નહીં;
 જખલોં મુખ ચંદ્ર લખેગી નહીં, તબલોં ચેહ ચકોરી હકેગી નહીં;
 મેરે આંકકે કાલ ઉમદો સખી—મોહે પીકી

૨૧, માંદલીક— રાગ-તોટકની રાહ.

હઠ છોડ સખી ચલ સંગમેરે, તોહે વૃજમેં કાન પુજાવત હય,
 નહીં તું ખીન વાકો ચયન પરત, નહીં ખાનપાન કચ્છુ ભાવત હય,
 મોર સુગટ નહીં પહેનત હય, નહીં અંગ સુગંધ લગાવત હય,
 નહીં ઘેનુ ચરાવત જાત અખી, વોહે બંસી નાક ન ભાવત હય,
 કયું એસો હીયો તેરો કઠીન બયો, તોહે લાજ શરમ નહીં આવત હય,
 જાકો જોગી જન ધ્યાન ધરત, અહમ્મદીક પાર ન પાવત હય,
 એક ખાત ન જુઠ કહું સજની, અળ કયા ઇતના તરસાવત હય,
 પિયા માધોસેં મેંજેં મીલો પ્યારી, વોતો તેરોહી નાજ ઉઠાવત હય,

સતી મંજરી— રાગ-ગઝલ-કબાલી.

ભગત બેચેન હો કયું કર, તુમે આરામ રહે,
 આ ગઝ શામ યહાં, ઐર કહાં શામ રહે,
 દુઃખને છેદા હે ચે મન, રંજસે સુખા હય બદન,
 અળ તેરે મુખસે લગી, બંસરી ચે ક્યામ રહે,
 લાજ કયા અપની મવાલે ચે ગવાલે ખતલા,
 હાસી લુટ જાય તું, બેકુંઠમે તિશ્રામ લહે,
 નામ લેવાહુ ન હો, નામ હે સાંધ ગીરધર,
 આપકી મંજરી કે, નામકા કુચ્છ નામ રહે.

ચક્ષતા પુર્ણ— રાગ-ગઝલ-કબાલી

ખાવરી, ખાવરી હુમયા નાદાન લોગ ખાવરી,
 હી જાનીયે; ખાવરી, સુખ્યાં પિતા કારન—નાદાન
 જોરે જોરે મુખ પર સુન્દરી હંદાસી, કારે કરેં મયતો દરતકી પ્યાસી,
 યું જયરા ન જરારી વારી વારી વારી—નાદાન

સતી મંજરી— રાગ-મઝલ-કબ્લાલી

કાંઈ ફરીઆદ તો સુનશે, કીસી નીરદોષ અબલાહી,
દીયા બનવાસ ગુરબતને, દોહાઈ રામ રાબકી,
જીમરમે' પડ ગયે સુરાખ, ગમસે' હો મધ મટાં,
બની હય બંસરી અબ દેહ, ચે સારી કન્હેયાકી,
એહમન હો ગયે એરહમ, નહી હય છત છત્રીકા,
મુસલમાનો તુમ્હી દોડો, મદદકો એક કન્યાહી,

ચલતા પુર્ગ— રાગ-કબ્લાલી

પું જુલમ કર ન બલિમ, લુદ્દો કરમકે બદશે,
એક દીન તુમે મિલે'ગે, જુલમે સિતમકે બદશે,
ઇસ જુલમે ના રવાહી, આખર સજા મિલેગી,
દોખખકા ગાર હોગા, બાગે ઇરમકે બદશે,
ઇસ અયસે આરજુપર, ફુલા ફુલા હય નાહક,
મીટટીહી કબ્લ હોગી, બહો હસમકે બદશે,
દોલત ન સાથ દેગી, અજમત ન પાસ હોગી,
કીડે કફનમે' હોંગે, બાહો હશમકે બદશે—

વિર કેશરી— રાગ કબ્લાલી.

જગ દીલ ન હો કામુમે, તો કયા મેરી ખતા હય, ચેહ શાને ખુદા હય,
સચ હય જો મહોખતમે' કીસીને કહા હય, આફત હય બલા હય,
આઝારે મહોખતમે, તો અલાહી બચાએ, ચેહે ગમ ન દીખાએ,
ચેહ દર્દ વધિ હય, જીસકી નહી કોઈ દવા હય, બેકાર દુઆ હય,
આંધલા કોલમે કોસને અંદાજ, તો દેખો કુછ ગૌર તો કશ;
મરતા હય તો મરનેકે સીવા, કોન જીયા હય, આખરકો ફુના હય;

શ્વરદ્વારેશ્વર— રાગ-મઝલ-કન્વાલી.

અ'સીવાલા આજે રે મારે દેશ, થારી સાંવરી સુરત પ્યારો ખેસ-અ'સી.
આવન આવન કહે મયોજી, કર મયો કોલ અનેક;
ગિણતાં ગિણતાં ધીસ ગઇ મોરી, આંગરીયારી રેખ,
સાંવરીઆ, રસીલા, સણુણા, પીયાપે જીયામે' કરં એ નીતાર,
હમતો જોગી પ્રેમ કરે, પ્રેમ હમારો દેશ,
શ્વધ નહી પાઇ પીયુહી, તખ લીનો આ ખેસ-થારી-અ'સી.

નંધ ગઝલ, કન્વાલી.

અખ જાનેદો ખસ જાનેદો વોહ બેવશ જાતા રહા,
હર્ સીનેસે કબેજ ચીરકર જાતા રહા,
જીસકો છાતીસે લગા રખાયા મંચને શોક સે
વોહ મેરે નાજો' કા પાલા દીલરૂખા જાતા રહા,
તન દીયા ઐર મન દીયા ઐર ધનબી સારા દે દીયા,
શીરતો બાહી કયા રહા વોહ દીલકો તરસાતા રહા,
તીરે નીગાહ સે છેદકર સીના જીગર જખ્મી હીયા,
અયસા સીતમ હમપે હીયા દર દર વોહ બટકાતા રહા,
ઉસ બેવશ માશુક ને કયસા જલા રખા મુઝે,
જખ નજર પડને લગી વોહ ખુદસે શરમાતા રહા,
તન મન તો સારા જલ ગયા અખ કયા રહા ઇસ જાનમે',
ધુની રમાકર હશક હી કહની કે રંગવાતા રહા,
ખુદ ખુદા બેજાર હૈ જો કોલ સે ઝુટા રહે,
ઇસ સાંસસે બેજાર હંચ ડુટા તો શીર જાતા રહા,
કર્ દીલબી હૈ મુઝે મકસુદ ઐર જખ્મે જીગર,
સારી ખાતે તો રહી; વો દીલરૂખા જાતા રહા,

વીર-હૃમીર— રાગ-ગઝલ-કવચાલી.

કબી હીંદુ મુસલમાંકા, રસમ જલ્દીમ જુદા હોગા,
મગર મઝમકા કુચ્છ, ફરમાનહિ મહદમ જુદા હોગા.
કરે બાં હીંદુ કાશીકા, ખીરાદર દીનકા મકેકા,
અગર મંગા જમુનાસે, નહીં ઝમ ઝમ જુદા હોગા.
સ્વરગદી હિંદુકી મન્નત, મુસલમાંકી મની જાજત,
કહે હિંદુ નરક હય બહાં, નહિ જહાનમ જુદા હોગા.
મુસલમાં હિંદુ જો સચ્ચે, સબી હય હિંદ કે અચ્ચે,
રહમ દીલ રામસેં બિસ્મિલ, કબી ન રહિમ જુદા હોગા.
પ્રલુકા કોઇ હો પદલા, પુકારે મરજહે મૈલા;
જુદાઈ જાએ હિસ્ક, જુદા માલુમ જુદા હોગા.
રસમકી યદ જુદાઈસેં, બના હય દોતુંકા જોડા,
દહે હરદમ કસમસેં હમ, ન દગસેં દમ જુદા હોગા.

નઘ ગઝલ

ખુદાયા કરસી મુસીબતોં મેં યહે તાજ વાલે પડે હુએ હૈં.
કદમ કદમ પર હમારે ખાતીર સીતમકે બાલે પડે હુએ હૈં,
હમારે મહેમાં જો આએ બનકર તો જુલમ કરને લગે હમીપર,
ગઝલ હૈં અપને મકાકે બાહર મકાન વાલે પડે હુએ હૈં,
સરોપે દુશમન ખડે હુએ હૈં, ગશેપે ખંબર ખીચે હુએ હૈં,
દીશેમે નથતર ચુવે હુએ હૈં જગરમેં છાલે પડે હુએ હૈં,
હજરોં બચોંસેં બાપ ખીછડે વેહ તેગ કાતીલસે હોકે દુકડે;
સુહાગનો સે સુહાગ ઉજડે મકા મેં તાલે પડે હુએ હૈં.
હવા જમાને છી ખીગડી નીયર, તો જુલમ હોને લગે હમીપર,
મુનાઓં ફરમાદ કીસકો જાકર જ્યાંમેં છાલે પડે હુએ હૈં.

ਨਭ, ਗਝਲ-ਭੰਵਾਲੀ.

ਤੁ ਵੇਖ ਮਧ ਯੁਧੀ ਹੈ ਅਧ ਭਵਯੋ ਜਨਾਨਾ,
 ਫਰ ਗੁਲ ਹੈ ਤੇਰਾ ਘੁਲਘੁਲ ਫਰ ਸਮਝ ਹੈ ਪਰਵਾਨਾ,
 ਯੇ ਭੁਲ ਛੱਡੀਓ ਮੇਂ ਕਥਾ ਦੇਖੇ ਸੀਵਾ ਤੇਰੇ,
 ਸੀਭਦੇਸੇ ਫਰੇਂ ਮਤਲਯ ਕਥਯਾ ਛੋਕੇ ਯੁਤਯਾਨਾ.
 ਧਾਰਯ ਖੁਛੀ ਛਾਧੀਓ ਪੀਤੀ ਰਹੇਂ ਮਤਵਾਥੇ,
 ਅਭਯੇਰ ਕਾ ਸਾਫੀ ਹੋ। ਅਗਛਾਛਾ ਮਧਯਾਨਾ,
 ਧਾਰਯ ਖੁਛੀ ਛਾਧੀਓ ਪੀਤੇ ਰਹੇਂ ਮਤਵਾਥੇ,
 ਧਾਰਯ ਧੇਛੀ ਸਾਫੀ ਹੋ। ਧਾਰਯ ਧੇਛੀ ਮਧਯਾਨਾ,
 ਮਸਤੀਓਂ ਭੀ ਸਰ ਅਧਨਾ ਸਾਫੀ ਤੇ ਕਛਮ ਪਰ ਹੋ।
 ਖਤਨਾ ਤੋ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਅਧ ਨਭਯੋ ਮਸਤਾਨਾ,
 ਫੀਸਮਤ ਹੈ ਤੋ ਭਲਫੀ ਹੈ ਆਧਿ ਹੈ ਤੋ ਭਲਫੀ ਹੈ,
 ਭੁਲੇ ਤੁਝੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਅਧ ਭਵਯੋ ਜਨਾਨਾ,

ਗਝਲ-ਰਾਗ-ਛਾਛਾ,

ਤੇਰੀ ਸਾਂਵਰੀ ਸੁਰਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਖ—

ਯਥੇ ਵਸਲਤਯੋਂ ਕਥੁੰ ਸਾਫੇਯ ਭਲਾ ਤਕਰਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ,
 ਨੀਕਲਨੇ ਹੋ ਮੇਰੇ ਆਰਮਾਨ ਸੁਝੇ ਕਥੁੰ ਆਰ ਕਰਤੇ ਹੋ,
 ਭਗਤ ਭਗਤ ਸਾਰੀ ਰਯੇਨ ਗਵਾਖ—ਤੇਰੀ.
 ਸਵਾਥੇ ਵਸਲ ਪਰ ਖੁਸ਼ਕਾਰ ਧੁਮ ਫਰਯਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ,
 ਫਮਾਰਾ ਫੀਲ ਭਲ.ਤੇ ਹੋ ਯੇ ਕਥੁੰ ਯੇਭਰ ਕਰਤੇ ਹੋ,
 ਆਰੇ ਅਧਸੀ ਭਥਾਥੇ ਕਥੁੰ ਘੀਸਰਾਖ—ਤੇਰੀ.
 ਅਸ਼ੀਰ ਅਧ ਧੁਮ ਰਫੀਯੋਥੇ ਮੇਰਾ ਖੁਸ਼ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ,
 ਸੁਝੇ ਅਛਾਨਾਮ ਕਥੁੰ ਧੁਮ ਅਧ ਮੇਰੇ ਫੀਲਫਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ,
 ਅਸ਼ੀਰ ਪੀਥਾ ਤੇਰੇ ਕਥਾ ਮਨ ਆਖ—ਤੇਰੀ.

ગઝલ, કંવાલી.

ઉસ દીલે વહશીકી વહશતને તો રસવા કર દીયા,
ખુદ તો દીવાની બના સુબકો તમાસા કર દીયા.
વહાં અહલ બન-કર હુવા સુસાકી આંખોંમે અમાં
મીમ બન-કર બાંપને-વાલોંસે પરદા કર દીયા.
કુમ બે-બજ-નીલ્લાલ હસાકી દલીલે ઈજા થી,
ફાલ હે ઠોકરને તેરી મુરદા જીંદા કર દીયા,
શાને ખાલીકને દીખાયે દો કરીકમે હરકમે
દર્દ દીલ સુબકો દીયા તુમકો મસીહા કર દીયા
થા અનલ-હક હક મગર મુરસા થા યુ' મનસુર પર,
બનકે આશીક કયુ' તુ હરિસા રાઝ મેરા કર દીયા,
કયુ શીદા મહમુદકા ઉસ-પર નહો ઇમાનો દો,
જીસકી નઝરે લુત્ફને બદેકો મવલા કર દીયા,

- ગઝલ-કંવાલી.

કયા ખયર થી ઇન્કલાબે આસ્માં હો જાએગા.
વાર કા મીલના નસીબે ફુશમનાં હો જાએગા,
દોસ્ત બનકર તુ કરેગા મુઝપે ફુશમન કા શુમા.
કયા ખયર થી હાએ અયસા બદ શુમાં હો જાએગા,
સામને કાતીલ કે મુંહસે કુચ ન નીકલેગા જવાબ.
કયા દહાને જખમ તુબી બેબખાં હો જાએગા,
ફર્શ શુલ પર ખવાએ રાહત અય પરી જખમા નહો.
જીરમ નાબુક પર રમે શુલકા નિશાં હો જાએગા.
ઉસ ધડી આએગા મુઝકો ઉંનકે વખદે પર ચકીન.
જમ ખુદા ઉંનકે હમારે દરમીયાં હો જાએગા.

ગાઝલ, રાગ-હરદાસ.

લાખોં ફીરતે હેં અય ચાર તેરે જોખનકે મતવાલે,
 મીલાયા મુશ્કીલ સે એકવાર-હોગઇ ખોસોંપર તકરાર,
 અગ્નિ હોતે હંચ દીલદાર-ફેરીન ખુદા ન પાલા ડાલે.
 કબતક ગમમેં રહું ઉદાસ-હું મય જીતે સે બે આસ;
 યા તો આજ મેરે પાસ-વર્ના મુઝકો વહાં ખુલાલે,
 પહેલે તુને શીકલ દીખાઇ-શીર તું કહાં રહા હરગઝ.
 મુઝકો રાતો નિંદ ન આઇ-ચલ ગગે ગમકે દીલપર બાલે
 મંચને કહાકે અય મહેબુબ-તુઝકો હમખી હેં મરગુબ,
 બોલા હસકર વોહ કયા ખુશ-આગે ખાત ખનાને વાલે,
 અકબર યહ હુગે લાચાર-જહેરી જેસુયે ખુશદાર,
 ઉનપર પડે ખુદાઈ ચાર-મેરે દીલકો ડંસ ગગે કાલે.

ગાઝલ-કબીલી.

ખુને જીમરકો પીતે હંચ યસ ગમમેં તેરે ચાર,
 સહેરે ચમન મેં ફીરતે હંચ યસ ગમમેં તેરે ચાર,
 અયસી હવા ચલાઇ જમના મોહે દીખાઇ,
 મેં ચુપકે ચુપકે રાતી હું યસ ગમમેં તેરે ચાર,
 હું ગમમેં તેરે રાતી મુંહ આંસુઓસે ધોતી,
 વોહ કહાં મયો મોરો મોતી, મેં મોતી ખીના નહી સોતી-અસ ગમમે.
 દીલ ઉસીકો દીજગે જો દીલદાર ચાર હો.
 કયા હીંદુ કયા મુસલમાન કદર દાન ચાર હો,
 મેરી નઝર જો તુમસે લડગઇ મેં પલંગસે નીચે મીરગઇ,
 વોહ કહાં ગીયો મોરો પ્યારોં મેં અગ્ની જેસી જલગઇ,
 યસ ગમમેં તેરે ચાર,—ખુને જીમર કો,

ગઝલ કંવાલી.

આમે રહ-મત તેરા બંદોષે ખુલા હૈ-કે નહીં
 તુ દિનખે દીલે મોખમીનમેં છુપા હૈ કે નહીં,
 બદે તુઝ-પરે ન-કર નાઝ તો શીર કીસપે કરે.
 તુહી બતલાદે કે આખીર તુ ખુદા હૈ-કે નહીં,
 કયું કસેં કેહરસે ઉમ્મીદે કરમ કયું ન રખે.
 તેરી રહમત તેરે શરસે-સે સીવા હૈ-કે નહીં,
 કાનસે તેરે ખજાનેમેં કમી હૈ મવલા.
 શીર મેરે ડુંદૂહી કુછ ઉસમેં હવા હૈ-કે નહીં

ગઝલ-કંવાલી.

મજબમેં હૈ દીલે સુઝતર મુસીબતમે હૈ જાં મેરી.
 ગીરા પીરે ફલક મુઝ પર ખયર લે નવ-જવાં મેરી,
 જમીં લરજે પડે વોહ શુદ્ધ ચીરાગે આસમાં હૈ શુદ્ધ.
 કલેજા થામ-લે ખુલખુલ સુને ગર દાસ્તાં મેરી,
 પડા જખ હાથ આલેપર તો બરકે દુસ્તને જલકર.
 કહા ખીજલી ગીરે ઉસપર છુએ જો ખીજલીયાં મેરી.
 નીગાહે નાજ કયા ફેરી અખર તક હૈ-ગઇ સયગી,
 અદાયે દીલસ્તાં તેરી લીયે જાતી હૈ જાં મેરી.
 અગર તડપા તૂને મિસમીલ વોહ મિસમીલ કયા હુવા ઘાઇલ,
 ખુદારા ઓ ખુતે કાતીલ ઉડાદે ધજજ્યાં મેરી,
 મોહબબત હૈ લડક-પનસે મુઝે ઝીંદાકે આંગનસે.
 ન ખીએ તૌક ગરદનસે ન કાટો બેડીયા મેરી,
 ખુદી જખ મીટ-ગઇ તાહીર હુના રાફી નીકાં બાહીર;
 ખુદાસે હૈ-ગયા માહીર નજર પહોંચી કહાં મેરી,

ગજલ-કવ્વાલી.

બહુકે ચીતવનસે જમાનેમે કોઇ તીર નહીં,
 તેમે અબરકે મુકાબીલ કોઇ શમશીર નહીં,
 દોનો હાથોસે જીઅર થામકે આથે તો સહી,
 ફીર બી કેહતે હેં તેરી આહમેં તાસીર નહીં,
 જબ રખી સખ્તી સીલ દીલપે હુવા દીક પયદા,
 હાથે ખીમારીયે ગમઝી કોઇ તદખીર નહીં,
 સફ-ફએદીલપે મુનક-કશ હે યે પ્યારી મુરત
 કયા હુવા ગર મેરે પાસ આપઝી તસવીર નહીં.
 રાસતે પર મેરે આ આ-કે બોહ ફીર જાતા દે,
 ઇન દીનોં રાહપે જારી મેરી તદદીર નહીં.

લયલી મજનુ'— ગઝને, આરામ-રામ-બેરવી.

જ્ઞાનપે મુજકો તેરી ચાર તુ બલ જાનેદે.
 ગરમી એ ઇશકમે વહે-ગમકો ખીગલ જાનેદે,—જ્ઞાનપે.
 શૌક હએ તાજકે મએ તુજકો લપટલું પ્યારે,
 જોશે જામાબકો ન યુંબી ડિબલ જાનેદે—જ્ઞાનપે.
 આગ સીલગી હએ વહેજેબનકી ઉડે હએ શૌકે,
 ઇસી આતશમેં અએ દીવદાર, તું મલ જાનેદે—જ્ઞાનપે.
 મસ્ત ચશમે હએ મેરી-કએશ મે ચક્રુર હુમ,
 વહી મસ્તીમે મેરી જાન, નીકલ જાનેદે—જ્ઞાનપે.
 જામ દે મુજકોં તુ આરામકો મેરે મજનુ.
 કરકે લખરેબ, વહે પએમાના ઉછલ જાનેદે—જ્ઞાનપે.

ગઝલે-મોતીબન, રાગ-મઝલ-ખ્યાને-મોહબત.

મજનું તેરી આંખોમે-ચા-દીલમે, રહી લયલા,
કયા ખુબ મોહબતઠી મંજલ, મે રહી લયલા.
નાહક હો રહા હયે આગે, યેચેને દીલે મજનું,
એક દીનબી ન મે પરદા, મેહ મીલમે રહી લયલા,
ખુદ સમ આ ફીક્ત હો કર, ખરવાના બનાનાથા,
મે ફેસકે કયુ અપની મેહમીલમે રહી લયલા.
લયલાકે તસવરને, રખખી ન દુધ ખાકી,
લયલાહી બના મજનું, જખ દીલમે રહી લયલા.
વાકીર હો જહાં ઉસ્કા, કયુ કર બને મજનું,
મોજુદ હરએક દીલકે, મહેમીલમે રહી લયલા.

ગઝલે-અકબર—

ગયે દોનો જહાં નઝરસે યુબર, તેરી શાનકા કોઈ બશર ન મીલા,
તેરી હર જગા દેખી નીરાલી ફખર, તેરા બેદ હીસીકા મગર ન મીલા.
તેરા ચરચા જહાંકી જખાંનેપે હે, તેરા શોર જમાનેકે કાનોમે હે,
મગર આંખોસે દેખા વોહ પરદાનશી. કહી તુ ન મીલા તેરા ધર ન મીલા.
કોઈ મીલનેકા તેરે નશાંબી હે, કહી રેહનેકા તેરે મકાંમી હે,
તુએ દેખા ઇધર તો ઇધર ન મીલા, તુજે હુંઠા ઉધર તો ઉધર ન મીલા.
મેં ખુદા-જાને હીસપે હુવા હું શીદા, મેરે હોશો હવાસ નહીં હે બજા,
પરે હટ તું પરી મેરે પાસ ન આ, ચલ દુર તુ મુઝસે નઝર ન મીલા.
કહીં દસતે સવાલ દરાઝ નહીં, હીસી ઝોરપે હું મુઝે નાઝ નહીં,
કોઈ તુઝસા ગરીબ નવાઝ નહી, તેરે ફરકે ચીવા કોઈ દર ન મીલા,
ઇસી ફીકરમેં યુગરે હેં દીન અકબર, ઇસી મમમેં ગીને તારે શખ બરા.
હીયા જીસને ઇશારેસે દુકડે કમર, કબી હમમેં વોહ રશકે કમર ન મીલા.

ગઝલ-કબ્રાલી.

હમસે રહે હંચ વોહ ગયરાં કે મનાને કે લીએ,
કયા અજબ ખાત બનાઇ હૈ મનાને કે લીએ,
આએ હંચ ગએર કે ધરસે વોહ લગાકર મહેંદી.
કયા નમ આગ નીકાલી હૈ જલાને કે લીએ,
જબ્હાકે વકત તકપને સે સનમ રહ ગયા.
પુન હોડા હુવા જતા હૈ મનાનેકે લીએ,
કયું મરે જતે હો મીલ લેના શરૂક પુન ગમે,
ઇદ દો રાજ મેં તૈયાર હૈ આને કે લીએ,

ગઝલ-અનવર.

જલવા સુએ દીખા દો અજમેરકે ખસૈયાં,
રૂપસે નીકાખ ઉઠાદો અજમેરકે ખસૈયાં,
આંખોમેં અશકે હસરત દાગે ફીરાક દીલમેં,
દુખકી મેરી કવા દો અજમેરકે ખસૈયાં.
સુરત નહીં દીખાતે હે ઇખતાર તુમકો,
આવાઝ હી સુનાદો અજમેરકે ખસૈયાં.
હોજાયેં મહો દીલસે યાં મા વ મનકે અગડે,
વહદતકી મય પીલાદો અજમેરકે ખસૈયાં.
ઉમીદવાર હોકર અનવર ખડા હે દરપર,
બીગડી હુમ બનાદો અજમેરકે ખસૈયાં.

ગઝલ-ઝાહરાબાન

મહી હીન હંચ દુઆ લેલો. કીસી કે કબ્જે સુઝતરમે;
જવાની આ નહીં સકતી મેરી જાં ફીર નયે સરસે,

યેહ કહ્યો અમરે બારાંસે અગર બરસે તો યું બરસે.
 કે જયસે મેંહ બરસત હય, હમારે દીદ વો તરસે,
 કયામત હય કીસીકો પ્યાર કરના, ઇસ જમાનેમે,
 કઝાકો સામના રખ્યા, હુવા હય દીલ લગાનેમે,
 મીલા હોગા કીસીકો બા વફા તર મુકદ્દરસે,
 હુવા હોગા કીસીકો વસ્લ હમતો ઉમ્મ બર અગ્ગે,
 અબી કમસીન હો યેહ નફરત તુમહેં કુશોકે ઝેવરસે,
 અબી નામે ખુદા સેહરા બનાએગા બાપકે સરસે.

ગમલે-બેદમ—

લયલાકો તુને અંધાર મુજબું બનાકે મારા.
 ક્યસે શકીરતા દીલકો દરદર શીરકે મારા,
 ફાડા હય પથ્થરોસે સર કોહકનકા કીસને,
 મનસુરસે અનલહક કીસને કહા કે મારા.
 એ ચાર તેરી કયા ને રંગીયાં બયાં હોં,
 છુત બનકે આપ હમકો કાફર બનાકે મારા.
 ગરબન ગમ બલાસે એ દીલ નહી ગમ ઉતકા,
 કર શુકર ઉસને અપના બન્દા બનાકે મારા.
 સાબાપર રખા લીયા હૈ મુસુમે હુ ઉસને બેદમ,
 એાર મુબહ હમકો રખસે પરદા ઉઠાકે મારા.

ગમલે-અકબાર-કવાલી—

તુમહારે ફુરનકી જબ તક બહાર બાકી હય
 જો ચાહો મુદ્દમ કરો અબતીવાર બાકી હય
 ખુદાકે વારતે સુરત દિખાદે એ ઝાલિમ

હમેંની ચાર તેરા ઇન્તેઝાર બાકી હય
 કીયા જો વરલકા ઇનકાર ખુલ ગયા હમકો
 તુમહારે દિલમેં અબી તક શુબાર બાકી હય
 ચેહ ફરલ હયકે ચક્ષો બાગે મયકશી હોનએ
 મારાબ શીશીમેં હય ઝોર અહાર બાકી હય
 ખુદાકે ફઝલસે ઇતના તો હો ગયા હાંસીલ
 કે ઉસકે દિલમેં અબી તક શુબાર બાકી હય
 તુમહારી આંખસે સાબિત હુવા હય અથે અકબર
 શરાબે વરલકા અબતક ખુબાર બાકી હય
ગઝલે-મેહુબુબ—

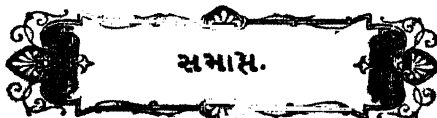
દીવ્ર હીસીસેં ન લગતા જના જવાની પનમેં
 કયા દાગ દે ગયોરે જના જવાની પનમેં
 સુરત દીખાદે પીયારી દીવ્રકો હૈ બેકરારી
 કયસી કરૂં ન જરી જના જવાની પનમેં
 નેનો ને કર કટોરે પાનીકી ઝીવ્ર હેરે
 આંસુસે મોં ધુલાના જનાં જવાની પનમેં
 મીટટીકા કર ખીઝોના ઇટોકા કર શીરાના
 તનઆકમેં મીઝાના જના જવાની પનમેં
 મેહુબુબ જન જના મે હો ગયા દીવાના
 સહેરોંકી આક ખના જના જવાની પનમેં

મઝલે-કવાલી-બીગમનજન—

શીર કર ઝરા નઝર કર ઝો ચાર જને વાલે,
 ઇતના નહો સીતમગર ઝો દીવ્ર ચુરાને વાલે,

કુછ નાઝ કુછ તમારીલ કુછ સૌક કુછ તબાહીલ,
 સદકે તેરી અદા કે ઝો મુંઢ છુપાને વાલે
 નાસેહ મુઆફ કીજે બસ મુંઢી રહને દીન્,
 હમને હઝારે દેખે બાતે બનાને વાલે
 હાના યહાં હૌં નાહાં અફસો ખરીફ પરેશાં
 કરતે હેં એસા બહુ ચે દિલ છુપાને વાલે.
 ખાંમોશ અય વિલાયત કરતા હે કયું શીકાયત,
 કહતે હેં ઉરકો ઝાલીમ સારે ઝમાને વાલે.
 એમાં શુ?— રાગ—ગઝલ.

દિલ હય વહી જીસ દિલમેં; મહોબત હો કીસીકી;
 હય આંખ વહી જીસમેં, શારફત હો કીસીકી;
 કયું હાય અબે વસ્લ લગાને નહીં દેતે;
 આશુક હો તુમ યા કે, અમાનત હો કીસીકી;
 આમાકો દેખ કર મયદીલસે, મું કહતા હય પરવાના;
 બે આહે બલના ઇશ્કમેં, મુજ સાહી બલબના,
 શમાકી બે કરારી કો, કહાં પહોંચેગા પરવાના,
 લરબના, થર થરાના, સર કટાના, સાફ બલ બના,
 હોતા હય ઉન્હે રશ્કતો, હો મેરી બલાસે,
 બલ બય અગર બલનેકી આદત હો કીસીકી.

ધરતેહાર ! ધરતેહાર !

આઈએ શોખીનો કહાં હો !!!

નઈ છપી હધ કીતાબે આપકે લીયે મોઝુદ હય !

ઝેહર-મહેશીલ	કી. રૂ. ૧-૦-૦
કી. ગુલમકાવલી (બડી છલહ)	" " ૦-૧૨-૦
કી. હાતમતાઈ, (.....)	" " ૧-૪-૦
કી. જેતુન મોહમદ,	" " ૦ ૪-૦
કી. શાહજાદ શાહપરી	" " ૦ ૪ ૦
કી. હાલ મંમલોરી	" " ૦ ૪ ૦
કી. હાઈ હલીમા	" " ૦-૨-૦
હલીમનુલ મુસલમાની	" " ૧-૨-૦
મામુકે સૂરત. (નઈ નજહો)	" " ૦ ૨ ૦
માશકે ગુલનુલ	" " ૨ ૨-૦

બગચશ બગચશ, હર કીમતકો કીતાબે હમરે
યહાં મોઝુદ હય એકવાર ફરમાસ પ્રાપ્ત્યે.

મીલનેકા પતા :—

ઠકકર, હરિલાલ એન્ડ પ્રાણલાલ,

કીતાબ ફરોશ.

પોલીસ લેનકી આમને, રોશનરોડ—સુરત

સુરત ખરાનપુરી બાગળ ઉપર આવેલા શ્રી "અનાવિલ" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં ચુબાક લલ્લુભાઈ દેસાઈએ બાંધ્યું.

